

**جهت تهیه این کتاب می‌توانید با شماره
تلفن‌های ذیل تماس حاصل نمایید.**

۰۲۵-۳۷۷۴۹۲۷۴

۰۹۱۲۶۵۲۵۰۷۰

**همچنین می‌توانید در شبکه‌های
اجتماعی ایتا و تلگرام با شماره فوق
سفارش خود را ثبت فرمایید.**

■ کانال ایتا: nashrehoghoghepoya

■ کانال تلگرام: hoghoghepoyapub

■ کانال پیام رسان بله: pooya_law

■ کانال پیام رسان سروش: pooyalaw

■ فروشگاه اینترنتی: www.hpbook.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه مباحث کاربردی

رسیدگی به دعاوی خانواده

جلد پنجم

وکالت در طلاق، طلاق توافقی

مجید عطایی جنتی (قاضی دادگستری)
لیلی رفیعیان (قاضی مشاور خانواده و مدرس دانشگاه)
راضیه زارع زردینی (قاضی مشاور خانواده)

نشر حقوق پویا

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات..... ۷

۱- معنا و مفهوم طلاق توافقی..... ۹

۲- ماهیت طلاق توافقی ۱۱

فصل دوم: رسیدگی شکلی به دعوی طلاق توافقی ۱۳

۱- شرایط شکلی مربوط به تقدیم دادخواست ۱۴

۱-۱- شرایط عمومی دادخواست ۱۴

۱-۱-۱- شرایط با ضمانت اجرای رد فوری دادخواست..... ۱۵

۱-۱-۲- شرایط موجب توقیف دادخواست و صدور اخطار رفع نقص..... ۱۷

۲-۱- شرایط شکلی در طرح دعوی ۱۸

۳-۱- شرایط اختصاصی دادخواست ۲۰

۱-۳-۱- ثبت نام در سامانه‌های سخا و تصمیم..... ۲۱

۲-۳-۱- مشاوره اجباری..... ۲۱

۳-۳-۱- ارجاع امر به مشاور در طلاق‌های توافقی جزء احوال شخصیه نمی‌باشد

..... ۲۱

۴-۳-۱- گواهی عدم انصراف از طلاق..... ۲۴

۵-۳-۱- تنظیم دادخواست طلاق توافقی در دفاتر خدمات الکترونیک ۲۴

۲- مالی یا غیر مالی بودن دعوای طلاق توافقی..... ۲۴

۳- هزینه دادرسی..... ۲۵

۴- صلاحیت دادرسی ۲۶

فصل سوم: رسیدگی ماهوی به دعاوی طلاق توافقی ۲۸

- ۱- تعریف اوقات ۲۹
- ۲- طرح درخواست صدور گواهی عدم امکان سازش از سوی وکیل به وکالت از هر دو ۳۱
- ۳- طرح دعوی از سوی کارآموزان وکالت ۳۲
- ۴- توافقات زوجین بر اساس ماده ۲۹ قانون حمایت خانواده ۳۳
 - ۴-۱- تعهد شخص ثالث جهت پرداخت مهریه و حقوق مالی زوجه ۳۶
 - ۴-۲- توافق در مورد جهیزیه زوجه ۳۸
 - ۴-۳- توافق در خصوص نفقه زوجه ۳۸
 - ۴-۴- توافق در خصوص اجرت المثل ۳۸
 - ۴-۵- توافق در خصوص حضانت و ملاقات فرزند ۳۹
 - ۴-۶- عدول از اسقاط حق ملاقات فرزند از سوی زوجه ۴۲
 - ۴-۷- توافق در خصوص نفقه فرزند ۴۴
- ۵- وجود یا عدم وجود جنین برای زوجه ۴۷
- ۶- امکان تصحیح رأی دادگاه پس از صدور حکم طلاق ۴۸
- ۷- ماهیت گواهی عدم امکان سازش ۵۰
- ۸- حضوری بودن گواهی عدم امکان سازش ۵۳
- ۹- انصراف زوجه از طلاق توافقی ۵۳
- ۱۰- جایگاه تشریفات رسیدگی در محاکم خانواده ۵۵

فصل چهارم: طلاق توافقی از منظر اجرایی ۵۸

- ۱- مدت اعتبار گواهی عدم امکان سازش ۵۹
- ۲- محل اجرای صیغه طلاق ۶۱
- ۳- صدور اجرائیه در موضوعات مالی طلاق توافقی ۶۲
- ۴- اعسار از پرداخت مهریه توافقی ۶۷

- ۵- عدم اجرای توافقات زوجین و وضعیت صیغه طلاق اجرا شده ۶۸
- ۶- اعتبار امر محکوم بها در خصوص توافقات زوجین ۶۹
- ۷- حضور طرفین یا وکلای آنها در زمان اجرای صیغه طلاق ۷۰
- ۸- رجوع زوجه به مابذل ۷۶
- ۹- مهلت رجوع از طلاق توافقی ۷۸

فصل پنجم: نمونه آرا در باب طلاق توافقی ۸۱

فصل ششم: جایگاه وکالت در طلاق توافقی ۱۰۷

- ۱- شرایط شکلی مربوط به تقدیم دادخواست ۱۰۸
- ۱-۱- شرایط عمومی دادخواست ۱۰۸
- ۲-۱- خواهان یا خوانده بودن زوجه و زوجه در طلاق توافقی وکالتی ... ۱۰۸
- ۱-۲-۱: رویه قضایی ۱۰۹
- ۲-۲-۱: نظریات مشورتی ۱۱۳
- ۳-۲-۱: نشست‌های قضایی ۱۱۵
- ۴-۲-۱- نمونه قرار عدم استماع وکالت در طلاق ۱۱۸
- ۳-۱- شرایط اختصاصی دادخواست ۱۲۱
- ۲- مالی یا غیر مالی بودن دعوای طلاق توافقی وکالتی ۱۲۲
- ۳- هزینه دادرسی ۱۲۲
- ۴- صلاحیت ۱۲۲

فصل هفتم: رسیدگی ماهوی به دعوای وکالت در طلاق توافقی ۱۲۳

- ۱- کلیات ۱۲۴
- ۲- عدول زوج از وکالت بلاعزل اعطایی به زوجه یا شخص ثالث ۱۲۷
- ۱-۲- رویه قضایی ۱۲۹
- ۲-۲- نظریات مشورتی ۱۳۸
- ۳-۲- نشست‌های قضایی ۱۴۰

- ۲-۴- جمع‌بندی مطالب ۱۴۲
- ۳- دادگاه صالح در رسیدگی به دعاوی مربوط به وکالتنامه ۱۴۷
- ۴- وکالت مطلق یا مقید و مشروط زوجه ۱۴۷
- ۵- تاثیر رجوع شوهر از طلاق بر وکالت ۱۴۹
- ۶- تعهد زوج به تنظیم سند وکالت در طلاق ۱۵۴
- ۷- وکالت در طلاق و تفویض حق طلاق ۱۵۶
- ۸- لزوم یا عدم لزوم حضور زوج یا وکیل مع الواسطه ۱۵۸
- منابع ۱۵۹

همانطور که قبلاً اشاره نمودیم طلاق عمل حقوقی از نوع ایقاع است و قائم به شخص نیست و زوج می‌تواند شخص دیگری را از جمله زوجه برای اِعمال این عمل حقوقی به عنوان وکیل خود برگزیند. این اعطای نیابت می‌تواند به صورت مطلق در قالب وکالت‌نامه رسمی مجزا یا ضمن سند نکاحیه و به صورت مشروط واقع شود.

در این گفتار برآنیم علاوه بر ذکر نکاتی در خصوص موضوع وکالت در طلاق، ابتدا ضوابط و مقررات ناظر بر تقدیم دادخواست و طرح دعوی طلاق توافقی با وجود وکالت در طلاق مورد بررسی قرار دهیم.

۱- شرایط شکلی مربوط به تقدیم دادخواست

۱-۱- شرایط عمومی دادخواست

در فرآیند رسیدگی به هر دعوایی، رعایت شرایط و ضوابط شکلی موردنظر قانونگذار لازم و ضروری است. در دعوی طلاقی که زوج به زوجه یا هر شخص دیگری وکالت در طلاق داده باشد و در قالب توافقی مطرح گردد نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد و باید شرایط شکلی مربوط به تقدیم دادخواست و شرایط با ضمانت اجراء فوری دادخواست و همچنین شرایط موجب توقیف دادخواست و صدور اخطار رفع نقص، همان‌گونه که در قسمت طلاق توافقی بیان شد رعایت گردد که در این گفتار از تکرار آن خودداری می‌شود.

اما ذکر نکته‌ای که در طرح دادخواست براساس بند ۱ و ۲ ماده ۵۱ قانون آئین دادرسی مدنی لازم است مشخص بودن خواهان و خوانده می‌باشد که تحت عنوان مبحث ویژه مطرح می‌گردد:

۱-۲- خواهان یا خوانده بودن زوجه و زوج در طلاق توافقی وکالتی

در طرح دعوی طلاق توافقی که زوج وکالت در طلاق دارد باید یکی از ایشان به عنوان خواهان و دیگری به عنوان خوانده در دادخواست ذکر گردد. برخی به تبعیت از طرح دعوی طلاق توافقی بر این نظر هستند که تفاوتی نمی‌کند نام زوج یا

زوجه در ستون خواهان یا خوانده ذکر شود. گروهی دیگر معتقدند زوجه اصالتاً از طرف خود به عنوان یک طرف دعوی و وکالتاً از سوی زوج به عنوان طرف دیگر دعوی می تواند دادخواست مطرح نماید این گروه معتقدند خاصیت وکالت در طلاق چنین امری است. مضافاً دعوی طلاق توافقی به معنای خاص کلمه دعوا و امر ترافعی نیست تا لزوماً ادعایی مطرح و برای طرف دیگر امکان دفاع قابل تصور باشد در مقابل گروه دیگری معتقدند در هر دادرسی رعایت اصول دادرسی ضرورت دارد. بدیهی است طرح دعوی از ناحیه شخصی به عنوان اصیل به طرفیت همان شخص به عنوان وکیل به جهت تعارض منافع قابلیت رسیدگی ندارد و برای اجتناب از این ایراد شکلی لازم است زوجه به عنوان وکیل زوج شخص دیگری را که لزوماً می بایست وکیل دادگستری باشد به عنوان وکیل مع الواسطه برگزیند تا با رعایت منافع و غبطه زوج فرایند دادرسی را تمثیت نماید در زیر نمونه آرا و نظریات را که حاکی از اختلاف رویه در این باره است ذکر می نمایم:

۱-۲-۱: رویه قضایی

الف- رای نهایی شعبه اول دیوان عالی کشور: ۹۱۰۹۹۷۰۹۰۶۱۰۰۷۰۳

چکیده:

اگر زوجه از زوج وکالت در طلاق با حق توکیل به غیر داشته باشد و بخواهد از طریق وکیل دادگستری اقدام به اعمال وکالت خویش نماید وکیل دادگستری باید نام زوج را به عنوان خواهان بنویسد و زوجه را به عنوان خوانده.

با التفات به کلیه اوراق پرونده و گزارش عضو ممیز در مورد دعوی یاد شده اولاً: دعوی را خانم الف.ش. به وکالت از خانم م.ن. به شرح دادخواست تقدیمی ارائه کرد و دلیل و مدرکی که حاکی از اختیار زوجه موصوف برای داشتن وکالت از زوج و تفویض آن به وکیل موصوف مع الواسطه از زوج یاد شده باشد، غیر از سند ازدواج، ارائه ننموده است و صرف داشتن اختیارات تفویضی در سند ازدواج بدون اثبات عسر و حرج و یا ... موجد چنین حقی نبوده است.

ثانیاً: در جلسه رسیدگی در دادگاه بدوی خانم وکیل موصوف، دعوی را به وکالت مع-الواسطه از زوج (به عنوان) خواهان اعلام کرد حال آن که نام زوج در دادخواست تقدیمی در ستون خواننده درج شده است نه خواهان، و زوجه یاد شده غیر از سند ازدواج دلیل و مدرکی که اختیار وکالت از زوج و تفویض آن به دیگری برای طرح دعوی مزبور باشد، ارائه نکرده است.

ثالثاً: انتخاب و معرفی داور برای او توسط خانم وکیل موصوف بدون اینکه از زوجه صراحتاً چنین وکالتی تفویض شده باشد کافی جهت حفظ حقوق زوج و تهیه و تدارک دفاع برای مشارالیه نبوده است، به علاوه داور منتخب برای او و زوجه می‌بایست وفق مقررات، با طرفین مذاکره و نتیجه را اعلام نمایند، لیکن هیچ‌گونه دلیل و مدرکی که حاکی از مذاکره داوران معرفی شده برای زوجین توسط خانم وکیل موصوف با زوج باشد در پرونده امر وجود ندارد.

رابعاً: با توجه به اینکه تاریخ وقوع و ثبت ازدواج طرفین ۱۳۸۹/۷/۲۹ و تاریخ طرح دعوی ۱۳۹۰/۱۰/۲۸ بوده که مدت زیاد و قابل اعتنایی از زندگی مشترک آنان سپری نشده است و هیچ‌گونه دلیل و مدرکی که حاکی از صدق ادعای وجود اختلاف شدید فیما بین آنان باشد که موجب غیر قابل تحمل شدن زندگی مشترک یا عسر و حرج زوجه و ... گردد، ارائه نگردیده است و اقتضاء داشته با ارجاع امر به واحد مددکار اجتماعی یا نیروی انتظامی ذی‌ربط در این خصوص تحقیقات لازم و مکفی صورت می‌گرفت و وکالت مزبور ضمن عقد خارج لازم نبوده است تا بدون اثبات شرایط مندرج در عقدنامه از حق مزبور استفاده نماید یا عقد و ازدواج بنیاً با وکالت مزبور واقع نگردید. بنابه مراتب و به لحاظ عدم اثبات عسر و حرج زوجه و یا کراهت او از زوج و ... و عدم وجود اختلافات خانوادگی غیرقابل تحمل و به جهت نقص تحقیقات و رسیدگی با نقض دادنامه فرجام‌خواسته به استناد بندهای ۳ و ۵ ماده ۳۷۱ و بند الف ماده ۴۰۱ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب سال ۱۳۷۹ رسیدگی مجدد به همان شعبه صادرکننده رأی منقوض ارجاع می‌گردد.

ب- پرونده کلاسه ۷۴۸۷۲۸۰۰۰۷۴۹۲۰۰۰۱۳۹۲۰۰۰۴ دادگاه خانواده شهرستان یزد تصمیم نهایی شماره ۱۶۷۵۴۰۴/۱۳۳۹۰۰۰۱۴۰۰.

در این پرونده زوج و زوجه هردو به عنوان خواهان در دادخواست طلاق توافقی ذکر گردیده و علیرغم اعطا وکالت زوج در جلسه دادگاه حاضر نمی‌شود و گواهی عدم امکان سازش صادر می‌گردد و زوج از این رای تجدیدنظرخواهی می‌کند اما در مرحله تجدیدنظر مبادرت به استرداد دادخواست می‌نماید و دادگاه تجدیدنظر به استناد بندب ماده ۱۰۷ قانون آیین دادرسی مدنی قرار رد دعوی صادر و متعاقباً در دیوان عالی کشور این قرار تایید می‌گردد.

رای صادره اعم از مرحله بدوی و تجدیدنظر و فرجام به شرح زیر است:

رای شعبه ۴ دادگاه خانواده شهرستان یزد

در خصوص درخواست زوجین خانم م خ و آقای ح ه با وکالت مع الواسطه ح ن بخواسته صدور گواهی عدم امکان سازش جهت اجرای صیغه طلاق توافقی، با توجه به شرح دادخواست تقدیمی خواهان و مستندات پیوست آن من جمله تصویر مصدق سند ازدواج شماره ... صادره از دفتر رسمی ثبت ازدواج به شماره .. یزد و اقرار صریح طرفین در محضر دادگاه وجود علقه زوجیت فی مابین آنها به سبب عقد نکاح دائم محرز و مسلم است و از طرفی مساعی دادگاه و اقدامات مرکز مشاوره بهزیستی جهت صلح و سازش موثر واقع نشده است و زوجه کلیه حقوق مالی خویش اعم از مهریه و نفقه معوقه و اجرت المثل ایام زوجیت خود را بابت طلاق به زوج بذل نمود و رجوع به مابذل را از خود ساقط کرده و وکیل مع الواسطه زوج با قبول مابذل با طلاق موافقت نمود لذا دادگاه با عنایت به مراتب مذکور و با اخذ نظر مشاور و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱۳۳ و ۱۱۴۳ و ۱۱۴۸ و ۱۱۵۱ قانون مدنی و مواد ۲۶ و ۲۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱ گواهی عدم امکان سازش فی مابین زوجین صادر و اعلام می‌دارد اعتبار گواهی عدم امکان سازش صادره جهت اجرای مفاد آن بر اساس ماده ۷۱ قانون حمایت خانواده سه ماه پس از ابلاغ دادنامه قطعی یا قطعی شدن رای است و نامبردگان می‌توانند (زوجه بر اساس وکالتنامه اعطائی از ناحیه زوج

یکطرفه با بذل کلیه حقوق مالی خویش) به یکی از دفاتر رسمی ثبت طلاق مراجعه و پس از وقوع طلاق و تادیه حقوق مالی زوجه به شرح ذیل نسبت به ثبت رسمی آن اقدام نمایند. رعایت وجود شرایط اجرای صیغه طلاق از جمله مراعات مواد ۱۱۳۵ و ۱۱۳۴ و ۱۱۳۸ و ۱۱۴۱ و ۱۱۴۰ قانون مدنی بر عهده مجری صیغه طلاق خواهد بود رعایت شرایط صحت طلاق و ماده ۳۱ قانون حمایت خانواده مبنی بر ارائه گواهی پزشک ذی صلاح در مورد وجود جنین یا عدم آن با سر دفتر مجری صیغه طلاق است و زوجین دارای یک فرزند مشترک بنام متولد می‌باشند که حضانت وی تا ۷ سالگی بر اساس قانون با مادر می‌باشد و ملاقات فرزند مشترک با پدر به نحو توافقی می‌باشد زوجه راجع به جهیزیه ادعائی ندارد و تحویل وی می‌باشد زوجین راجع به هدایایی که به یکدیگر تحویل داده اند هیچ ادعائی در حال و آینده ندارند و زوجه راجع به نفقه فرزند در این پرونده ادعائی ندارد. نوع طلاق بائن خلعی می‌باشد. رای صادره حضوری و با توجه به اسقاط حق تجدیدنظرخواهی و فرجام خواهی قطعی است.

رای شعبه ۶ دادگاه تجدید نظر استان یزد

در خصوص تجدید نظر خواهی آقای ح ه با وکالت خانم ز س به طرفیت خانم م خ با وکالت م آنسبت به دادنامه شماره ۱۶۷۵۴۰۴/۱۳۳۹۰۰۰۱۴۰۰ شعبه محترم ۴ دادگاه خانواده که به موجب آن گواهی عدم امکان سازش بین زوجین مترافعین به شرح دادنامه تجدید نظر خواسته صادر گردیده است دادگاه با عنایت به محتویات پرونده نظر به اینکه تجدید نظر خواه (خواهان بدوی) دادخواست خود را طی لایحه شماره مسترد نموده است به استناد مواد ۳۵۶ و ۳۵۷ و بند ب ماده ۱۰۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی ضمن نقض دادنامه تجدید نظر خواسته قرار رد دعوی خواهان بدوی (تجدید نظر خواه) صادر و اعلام می‌دارد. رای صادره ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل فرجام خواهی در دیوان محترم عالی کشور می‌باشد.

رای شعبه ۱۶ دیوان عالی کشور

هیأت شعبه در تاریخ بالا تشکیل گردید. پس از قرائت گزارش عضو ممیز و ملاحظه اوراق پرونده در خصوص دادنامه شماره ۱۴۰۰۱۳۳۹۰۰۰۲۴۱۸۷۹۲ فرجام خواسته، مشاوره نموده و چنین رای می‌دهد:

نظر به اینکه رأی فرجام خواسته با توجه به اینکه با فرض خواسته طلاق توافقی زوج از خواسته طلاق منصرف شده است صحیحا و موجها اصدار یافته است نقصی که موجب نقض رأی باشد در رسیدگی بعمل آمده در پرونده موجود نیست با رد فرجام خواهی بعمل آمده مستندا به ماده ۳۷۰ قانون آئین دادرسی مدنی ابرام می‌گردد.

حال این سوالات مطرح می‌شود که آیا اگر زوج به عنوان خواهان و زوج به عنوان خوانده ذکر می‌گردید، زوج می‌توانست دادخواست را مسترد نماید؟ آیا آنچه موضوع خواسته قرار گرفته براساس توافق زوجین می‌باشد یا زوج به بر مبنای وکالت اعطایی اقدام به ارائه دادخواست به همراه زوج نموده است؟ آیا زوج با تجدیدنظر خواهی و سپس استرداد دادخواست بدوی در مرحله تجدیدنظر، برخلاف مفاد وکالت اعطایی اقدام نموده است؟ آیا با توجه به اینکه دعوی دو خواهان دارد، رد دعوی مستلزم استرداد دادخواست از ناحیه هر دو خواهان نمی‌باشد؟ آیا علاوه بر اعطا وکالت، توافق و رضایت جداگانه ای از زوج برای طلاق باید حاصل می‌گردید؟

۱-۲-۲: نظریات مشورتی

الف - نظریه مشورتی ۷/۹۵/۳۳۵۴ - ۱۳۹۵/۱۲/۲۴

در فرضی که زوج به موجب سند رسمی و تنظیم وکالتنامه حق طلاق را به زوج به تفویض نماید به هنگام طرح دعوی با سوالات ذیل مواجه می‌شویم ۱- اصل بر این است که حق طلاق با مرد است، لذا وقتی این حق را به زوج تفویض می‌نماید در اینجا نام و مشخصات زوج باید به عنوان خواهان در ستون دادخواست قید شود یا زوج؟ ۲- نظر به اینکه زوج وکیل دادگستری نیست آیا باید همانند سایر دعاوی

که با وکالت نامه و با نیابت از سوی اصیل مطرح می گردد زوج نیز باید وکالتنامه را به وکیل دادگستری تفویض نماید یا خیر؟ ۳- چنانچه قائل به این باشیم که مشخصات زوج به عنوان خواهان قید شود آیا نتیجه حکم دادنامه صدور گواهی عدم سازش است یا صدور حکم طلاق؟ ماده ۲۶ قانون حمایت خانواده و همچنین اگر مشخصات زوج به عنوان خواهان ذکر شود آیا علیرغم بلاعزل بودن وکیل خواهان، زوج حق استرداد دادخواست دارد یا خیر؟

۱و۲- در فرضی که زوج به موجب سند رسمی، وکالت بلاعزل در طلاق به زوج داده است، مقدمه اجرای صیغه طلاق به وسیله زوج از سوی زوج، تقدیم دادخواست به دادگاه وفق مقررات مربوط است و چون وکالت دعاوی در دادگستری مستلزم مداخله وکیل دادگستری است. لزوماً زوج باید با اعطای وکالت به وکیل رسمی دادگستری در حدود وکالت تفویض شده و رعایت غبطه موکل، حقوق خود را استیفاء کند و چون اقدام زوج برای طلاق در این فرض، از جانب زوج است، زوج اصیل و خواهان در طلاق تلقی می شود و باید نام وی (زوج) در دادخواست به عنوان خواهان قید شود.

۳- باتوجه به اینکه در فرض سؤال، وکالت در طلاق به صورت بلاعزل داده شده است و اعمال این وکالت مستلزم طرح دعوا و النهایه اجرای صیغه توسط وکیل به وکالت از اصیل (زوج) است. بنابراین استرداد دادخواست از سوی زوج، مغایر وکالت بلاعزل اعطایی است و به همین علت امکان پذیر نیست.

ب- نظریه مشورتی: ۷/۹۸/۶۴۲، ۱۳۹۹/۰۱/۳۰

پرونده شماره: ۶۴۲-۳/۱/۹۸

۱- چنانچه بذل مهریه در ازای طلاق باشد زن در ایام عده می تواند به مابذل رجوع کند و اگر درقبال طلاق نباشد، حسب مورد تابع احکام هبه و ابرای طلب است.

۲- چنانچه زن وکیل در طلاق باشد در صورتی می تواند به وکالت از زوج دادخواست طلاق را امضاء کند و در مرجع قضایی به وکالت از او حاضر شود که دارای پروانه وکالت باشد.

۱-اولاً، بذل مهریه توسط زوجه ممکن است در ازای طلاق باشد که در این صورت مشمول حکم مقرر در بند ۳ ماده ۱۱۴۵ قانون مدنی است و زن می‌تواند در ایام عده به مابذل مراجعه نماید؛ اما در صورتی که بذل مهریه در ازای طلاق نباشد، می‌تواند حسب مورد احکام هبه طلب موضوع ماده ۸۰۶ قانون مدنی و یا ابراء موضوع ماده ۲۸۹ قانون مذکور بر آن مترتب شود و تشخیص این امر بر عهده قاضی رسیدگی کننده است. توضیح آنکه، هر دو این عمل حقوقی (هبه طلب و ابراء) سبب برائت ذمه مدیون (زوج) می‌شوند؛ هرچند ابراء در زمره ایقاعات است. ثانیاً، در هبه طلب موضوع ماده ۸۰۶ قانون مدنی به لحاظ ماهیت مال موهوبه، فرض قبض آن منتفی است.

۲- از آنجایی که در فرض سوال زوجه به وکالت از زوج برای طلاق خود اقدام می‌کند، از شمول عمومات حاکم بر لزوم دخالت وکیل دادگستری در دعاوی مستثنی نمی‌گردد؛ بنابراین چنانچه وی فاقد پروانه وکالت دادگستری باشد، رأساً نمی‌تواند از طرف زوج دادخواست را امضاء کند و یا در مرجع قضایی به وکالت از زوج حاضر شود و حقوق خود را باید با اعطای وکالت به وکیل دادگستری استیفا کند.

۱-۲-۳: نشست‌های قضایی

الف - نحوه اقامه دعوی طلاق در صورت اعطای وکالت در طلاق توسط زوج به زوجه پرسش: درخصوص مفاد ماده ۲۶ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ در صورت تحقق یکی از شروط ضمن عقد نکاح یا اعطای وکالت در طلاق توسط زوج به زوجه طی سند رسمی جداگانه، چنانچه زوجه خواستار طلاق باشد: الف - اساساً شکل دادخواست از حیث خواهان و خوانده چگونه باید باشد؟ ب - در این مورد صدور گواهی عدم امکان سازش لازم است یا اصدار حکم اجبار زوج به طلاق؟^۱

۱. برگزار شده توسط استان مازندران/ شهر نکا، تاریخ برگزاری، ۱۳۹۲/۰۸/۰۵.

فرجام خواه به زوجه فرجام خوانده با توجه به صراحت وکالت نامه استنادی جهت ایقاع طلاق و انحلال قطعی عقد نکاح موضوع سند ازدواج مقید در آن بوده است و اگرچه زوجه فرجام خوانده قبلاً نسبت به اعمال وکالت تفویضی موضوع وکالت نامه پیوست پرونده اقدام و با اخذ گواهی عدم امکان سازش و اجرای صیغه طلاق در تاریخ ۹۰/۲/۲۸ خود را به طلاق خلع مطلقه نموده است ولی چون زوجین متعاقب آن حسب الاقرار به شرح صورت جلسه دادرسی مورخ ۹۱/۷/۱۰ و مفاد گواهی سردفتر طلاق در تاریخ ۹۰/۷/۲۶ و قبل از انقضای مدت عده با توافق به دفتر طلاق مذکور مراجعه و رجوع آنها به ثبت رسیده و رجوع الان هم مفهومی جز رجوع زوجه به مابذل و رجوع زوج به زوجیت نخواهد داشت و آثار شرعی و قانونی مترتب بر این اقدام زوجین اعاده وضع به زمان قبل از طلاق و تداوم زوجیت ناشی از همان عقد نکاح موضوع سند ازدواج مقید در وکالت نامه پیوست پرونده با همان شرایط مقرر در عقدنامه و برطرف شدن کلیه آثار مترتب بر طلاق که از طرف زوجه در مقام اعمال وکالت تفویضی از طرف زوج جاری گردیده بود و به مثابه آن است که طلاقی بین طرفین واقع نشده و از طرف زوجه نسبت به اعمال وکالت تفویضی موضوع وکالت نامه استنادی که مقصود آن انحلال قطعی عقد نکاح فی مابین موضوع سند ازدواج مقید در آن بوده اقدامی به عمل نیامده و هنوز به قوت و اعتبار خود باقی بوده و زوجه به عنوان وکیل زوج حق داشته با اعمال همان وکالت نامه تفویضی موضوع وکالت نامه استنادی نسبت به طلاق خود اقدام نماید و چون با اجرای صیغه طلاق و انحلال قطعی عقد نکاح وکالت تفویضی موضوعاً منتفی بوده و در صورت برقراری رابطه زوجیت با عقد نکاح مجدد وکالت تفویضی سابق قابل اعمال از طرف زوجه نبوده و به شرح پیش گفته رابطه زوجیت بین طرفین مبتنی بر عقد نکاح مجدد نبوده بلکه تداوم زوجیت ناشی از همان عقد نکاح اولیه بوده است لذا بر اقدام اخیر زوجه در اعمال وکالت تفویضی و در حدود اختیارات مصرحه در وکالت نامه جهت اجرای صیغه طلاق و مطلقه نمودن خود ایراد و اشکالی مترتب نبوده و از این رو دادنامه بدوی که به موجب آن با لحاظ وکالت نامه استنادی